

A TANÁR IS EMBER, DE NEM AZ A DOLGA

FELVÉTEL INDUL

Videófelvétel erős idegzetűeknek...a riporter az egyetem kapujában hallgatókat kap el egy-egy általános műveltségi kérdésre...nem, nem olyasmit, olyat, amit kütyü nélkül is kellene, illene...egyetemistáink néznek nagyot, miért is kellene tudniuk, hogy milyen feszültséggel működik az áramszolgáltatás ... Bölcsész lévén, talán nem is sápadok el azon, hogy ezt nem tudják, de azért fél perc múlva mosolygok, hogy ja, hát persze...de addigra már elhangzott a kérdés: „Csehország melyik tenger partján ...?” Egyetemistánk elmereng, zavartan les ideoda, aztán még nagyobb zavarában eltakarja kezével a kamerát. Nem kapok levegőt...Olvasom a kommenteket...”Hol voltak ezek az általános iskolában?...

Nos, testvéreim ...először is ”ezek” ott voltak...és felvették őket gimnáziumba, utána egyetemre...

Gyakorló tanár vagyok, naponta ér kultúrsokk...a gyerek, aki igenis érti az Antigoné erkölcsi konfliktusát, mondom: igenis érti, s amit mond, nekem már csak át kell tennem irodalmi nyelvre, egy óra múlva nem tud megkülönböztetni egy főnevet az igétől, egy egyszerű bővített mondat szavaira (ki sem ejtem a számon, hogy mondatrészt) nem tudja feltenni a helyes kérdést: kit? mikor? hogyan?...türelmesen elmagyarázom, hogy ez nemcsak nyelvtan, de logika és gondolkodás, amire minden tantárgyból szüksége lesz stb stb ...ezt elfogadja, azután képtelen megtanulni...már nem reagálok az idegen nyelv szakosok döbbenetére (én is az vagyok), hogy nem értik magyarul sem a „névmás” szót...hja, nekem mondd parasztnak, hogy farka van a malacnak...hanem évek óta töröm a fejem, mit, hogyan kellene...talán ezek már elhagyandók?...Nem tudom a választ, a pusztán „hagyomány” érv nem elégít ki...

Felvételi... gyerekek mosolygósak, többségük artikuláltan beszél, zongorázik, sportol, mutatják a projektmunkát, versenyeken szerzett okleveleiket veszik elő büszkén, aztán valahogy megkérdezem: Budapesten kívül hol járt még az országban..., mondja, hogy látta a Parlamentet, amikor kocsival elmentek előtte, megismétlem, hogy Budapesten kívül, de ez már a sokadik gyerek, akinél próbálkozom, mondja, hogy ja, a várat is látta, a következő Prágában (!) is járt Budapesten kívül, visszaterelem Magyarországra, ja, igen, a Bazilika előtti vásárra el szoktak menni. Nem, mondja a következő, csak egynapos kirándulásokon voltak, a Természettudományi Múzeumban, de végül csak kimozdulunk Pestről, mert a nagyszülők vidéken laknak, igaz, az észak-keleti várost Délre teszi...és igen, a többség volt Egerben, és őszintén bevallja, utálta az Egri csillagokat...

s ha nem akad be ez a kérdés, akkor nagyon kellemesen elbeszélgetünk a mágiáról, elmeséli, hogy négyéves koráig mesén élt (gondolatban fejet hajtok a szülő előtt), mondjuk, ha választani kellene, akkor Kírké lenne, mert végül jó útra tért...rémülten lapozok az agyamban...közben a következő a fantasyról mesél, amit nem olvasott, én sem, de azért vagyok magyartanár, hogy egy fél kérdéssel lebuktassam, hogy még a filmet sem, de nem baj, csak 14 éves, majd megéri...és ugyan mért lenne baj a fantasy...

És mind fel van öltözve rendesen, nincs egyetlen nyegle sem...kellemes újdonság...

Testvéreim...Hol voltak?...ott voltak...és mi is ott voltunk...a Parlament mellett elsuhanó autóban... a nyelvtanórán...a földrajzórán...a számonkért hazaszeretemben...külföldön, mert mi tudjuk, milyen az, amikor nem lehet, ezért beültünk Európa összes mekiájébe, ne aggódj, megnéztük Lizát is a Louvre-ban...

és színházban is voltak...ahol persze nem, de tudják, hogy azt illik mondani...